

MINTIS

Nr. 37 Memmingen Trečiadienis, 1946 m. balandžio mėn. 3 d. I metai

Atsakymo negauta

JTO generalinis sekretorius pareiškė, kad iki vakar dienos iš Sovietų Sąjungos dar nebuvo gauta jokio atsakymo į notą Persijos skundo reikalui. Sovietų atstovas Gromyko taip pat nepadarė jokio pareiškimo, ar Sovietų Sąjunga posėdyje dalyvaus. Persų kalbėtojas pareiškė, kad persų atsakymas į notą yra pasiųstas telegrama ir randasi pakeliui.

Kompeteningų sluoksnių nuomone Bevinas ir Cadogan kaltins Sovietų Sąjungą sutarties sulaužymu, jei Sovietų atstovas į posėdį neatvyks.

Persijos atstovas pareiškė, kad jo vyriausybė Azarbeidžano neišduos ir nesutiks jį paversti autonominė respublika. Tačiau Persija nesanti priešinga leisti Sovietų Sąjungai naudotis žibalo koncesijomis, jeigu jai bus suteiktos pilnos saugumo garantijos.

JTO Saugumo Tarybos posėdis transliuojamas

Londonas, IV. 3. Esant palankioms atmosferos sąlygoms Saugumo Tarybos posėdis šiandien bus pertransliuojamas per Londono radiją 260, 44, 31 metrų ir kitomis bangomis. Posėdis prasideda 17 val. vidurio Europos laiku.

Byrnes kalbėjosi su Trumanu

Naujorkas. Užvakar užsienių reikalų ministras Byrnes turėjo apie valandą trukusį pasikalbėjimą su prezidentu Trumanu. Byrnes spaudos atstovams pareiškė, kad apie Saugumo Tarybos pirmą posėdį prez. Trumanas buvo smulkiai informuojamas.

Byrnes išvyksta į Naujorką dalyvauti Saugumo Tarybos posėdžiuose.

Lenkai norima reparitijuoti

Londonas, IV. 3. Dabartinė Lenkijos vyriausybė pasirašė susitarimą su amerikiečių karo valdžios atstovais dėl pagreitinto grąžinimo lenkų tautybės asmenų į tėvynę. Artimiausiomis dienomis numatoma reparitijuoti kasdien nemažiau 7.200 asmenų. Lenkams paliekama laisvė apsispręsti dėl grąžinimo į Lenkiją. Nei prievartos nei spaudimo dėl

grąžinimo nebus daroma. Šiuo metu amerikiečių okupacinėje zonoje yra apie 200.000 lenkų.

Bevinas i Egipta

Londono dipl. sluoksniuose kalbama, kad užsienių reikalų ministras Bevinas vyks į Egiptą vesti pasitarimų.

Egipto baltistų vadas Makrani Paša pasisakė, kad jis yra patenkintas žinia, kad britų užs. reik. min. Bevinas atvyks į Egiptą vesti pasitarimų.

Šiam žygiui priduoama didelės reikšmės.

13528 nacių kaltininku sarasas

Alijantų komisija paskelbė, kad nacių kaltininkų sąrašas sudarytas iš 13.582 asmenų.

Hooveris atvyko i Norvegija

Londonas, IV. 3. Vakara atvyko iš Suomijos į Oslo buv. Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Hooveris maitinimo padeties tyrimo reikalui. Jį vakar sutiko norvegų vyriausybė, o šiandien priims karalius.

Axmanno slaptoji organizacija

Frankfurtas. Vokietijos ir Austrijos amerikiečių zonoje buvo susekta nelegali nacionalsocialistų organizacija. Po to, kai praėjusi šeštadienį amerikiečių zonoje buvo suimti apie 1000 asmenų, įtariamų simpatizavimu arba priklausymu šiam veikimui, patiriama smulkesnių žinių apie pačią organizaciją.

Šio slapto judėjimo priekyje stovėjo buvęs Hitlerio jaunimo vadas Arturas Axmanas ir kiti penki buvę hitlerjugendo vadai. Svarbiausias iš jų yra buvęs oberbanfiureris

Indija kuria indai

Naujorkas. Didž. Britanijos min. Staford Crips, esantis dabartiniu metu Indijoje, spaudos atstovams pareiškė, kad britų ministras atvyko tik padėti indams ir nėra atsivežęs jokių iš anksto paruoštų planų kuriamai Nepriklausomai Indijai. Kaip planus, taip ir Indijos konstituciją, turi sudaryti patys indai tarpusavio susitarimu.

Toliau pažymėjo, kad britų kariai Indijoje pasiliks tol, kol to pageidaus patys indai.

Staford Crips Delhi mieste kalbės su Mahatma Gandi.

Liudnos maitinimo perspektyvos

Londonas, IV. 2. Britų vyriausybė paskelbė vadinamąją Baltąją knygą pasaulinio maitinimo būvio klausimu. Tarp kita ko sakoma, kad itin pakenkę nederaliui, sausros ir šešeri karo metai. Reguliariam aprūpinimui ypačiai nepakanką grūdų ir ryžių. Aprūpinimas mėsa priklauso nuo derliaus — ar bus

THOUGHT, Lithuanian daily news.

Permitted by UNRRA Team 155.

Eina kasdien, išskyrus sventadienius.

Redaguoja-redakcinė kolegija, atsak. redaktorius J. Vasaitis.

Memmingenas, Airport, Baltic Camp.

Prenumeratos kaina-menesiui 5 RM.

Willis Heidemannas. Organizacija buvo įkurta pereitų metų balandžio mėnesį Axmanno įsakymu.

Tada buvo susirinkę daug hitlerjugendo vadų Žemutinėje Bavarijoje, kad suorganizuotų sistemingą pogrindžio veikimą. Tam reikalui buvo parūpintos stambios sumos pinigų iš hitlerjugendo ir Reicho jaunimo vadovybės kasų. Po Vokietijos kapituliacijos Heidemannas šiais pinigais įsteigė Bavarijoje didelę verslo įmonę su daug skyrių didesniuose amerikiečių ir britų zonų miestuose. Jo vadovybėje buvo iš viso 5 įvairios firmos. Personalą savo įstaigoms jis pasirinko iš buvusių hitlerjugendo aukštųjų pareigūnų tarpo. Tačiau jokių pėdsakų nėra, kad šis judėjimas buvo pasireiškęs taip pat prancūzų ir rusų zonose.

Šamokslininkų grupei pasisekė sudaryti sąrašą apie 1000 asmenų, kuriuos jie laikė patikimais. Saitai tarp šamokslininkų buvo palaikomi agentų, kurie veikė prisidengę Heidemannu komituvajazierių vardais. Jo firmos vertėsi, tarp kita ko, maisto produktų bei kuro transportu. Šio plano svarbiausias tikslas buvo sudaryti įtakingus politinius vienetus, kad tuo būdu į esamąją politinių partijų veiklą įneštų nacionalsocialistinės idėjos. Vokietijos ateities politika turėjo būti vedama aplinkiniu keliu nacionalsocializmo linkme, naudojantis, Heidemannu finansiniais laimėjimais, kurie, kaip manyta, turėjo būti labai dideli. Be to, buvę nacionalsocialistai, kuriuos palietė valymo politika, turėjo būti finansiškai remiami.

Šis slaptas veikimas amerikiečių ir britų saugumo policijos buvo susektas jau praėjusių metų gegužės mėnesį. Axmannas ir du jo bendradarbiai, o taip pat per 200 kitų asmenų, buvo suimti praeitų metų pabaigoje,

pakankamą pašaro. Taip pat nenumatoma pagerėsimai aprūpinimą alyva ir valgomoja alyva. Cukrumi aprūpinimo reikalai atrodo geresni.

Min. Bevinas ketina kviesti į Londoną konferenciją maitinimo būvio svarstyti. Joje dalyvaus 16 kraštu atstovai.

Prezidentas Trumanas rekomendavo naujai įvestą maisto dalykų racionavimą.

Smugis komunistams

Londonas, IV. 2. SPD Centro Komitetas Berlyne vis tebesipriešina susijungimui su KPD. Tuo klausimu įvykusių balsavimų rezultatai yra žinomi lig 71%. SPD Centro Komitetas vakar palygino atiduotųjų balsų skaičių su narių kiekiu. Konstatuota, kad susijungimui su KPD neprieštaravo tik 29%. Balsavimų rezultatai yra didelis smūgis komunistams.

UNRRA TARIASI SU ARGENTINA

Londonas, IV. 3. Vyriausias UNRRA'os direktorius La Guardia vakar pradėjo pasitarimus su Argentinos vyriausybe dėl maisto produktų ir javų tiekimo UNRRA'ai.

Svarbi musu gyvenimo pareiga

Malonūs katalikai Kristuje! Kalbame į Jus, primindami svarbią mūsų gyvenimo pareigą.

Po daug klajonių ir klaidų, po daug betikslių svajonių ir beprasmių linksmybių, po daug vargo ir karcijų valandų atėjo dabar apsisprendimo, prisikėlimo ir sugrįžimo metas, tai mūsų garbės ir Dievo malonės metas — tai rekolekcijų metas.

Kada ne kada, juo labiau šiais ištrėmimo ir nežinomo likimo metais, mes pavargėliai, ištrėmtieji Ievos vaikai, turime tas rekolekcijas garbingai atlikti ir jomis reikiamai pasinaudoti. Todėl tų rekolekcijų dienomis, kaip kiekvienas žmogus katalikas, mes privalome gerai pažinti ir iširti save, surinkti savo negeroves ir jas atgailos sakramentu sunaikinti; atitaisyti savo žmogišką asmenybę apvilkti nekaltais dorybių rūbais. Kiekvienas iš mūsų turime, labiausiai šių rekolekcijų proga aiškiai ir tikrai pasiryžti ne tik atsikelti, pasitaisyti, bet svarbiausia daugiau nebeįgrįžti į tą nuodėmių sugriautą gyvenimą.

Tose rekolekcijų dienose, ypačiais šiais laikais, laukdami visokeriopos gyvenimo atmainos, laukdami Dievo pasigailėjimo ir malonės, siekdami atsinaujinimo ir pasitaismo, trokšdami tėvynės išlaisvinimo ir prisikėlimo, mes dabar visu rūpestingumu turime visados numesti tą seną, nuodėmėse suvalkiotą gyvenimo rūbą ir apvilkiti taisyti puošniais, naujojo gyvenimo, dorybių rūbais, kuriuos mums pats Dievas duos šių rekolekcijų dienose, jei tik mes patys to visko visu uolumu sieksime.

Suprasdami tokiose aplinkybėse rekolekcijų reikšmę ir jų naudingumą, mes kreipiamės su visu širdingumu į Jus visus, malonūs Kristuje, ir prašome uoliai dalyvauti rekolekcijose, pasinaudoti Dievo gailestingumu ir malonėmis, nes dabar juk yra išganymo dienos, dabar priartėjo Dievo gailestingumo ir malonės metas. Neuzkietinkime savo širdžių, bet su kūdikišku atvirumu ir džiaugsmu atverkime savo išvargusias širdis Dievo malonės veikimui, o tikrai rasime tai, ką seniai gal jau praradę esame ir ko dabar su kūdikišku išsilgimu pageidaujame.

Tepadedą Jums gailestingasis Dievas tomis rekolekcijomis vertai pasinaudoti, Jo gailestingumą ir malones pelnyti sau, saviesiems ir mielai tėvynei. Tad, malonūs Kristuje, iki pasimatymo rekolekcijose.

Mūsų rekolekcijų tvarka:

Balandžio 4 d., ketvirtadienį, 19 val. 30 min. rekolekcijų pradžia. Įžanginis pamokslas, maldos už tėvynę.

Balandžio 5 d., penktadienį, 7 val. 30 min. šv. mišios, 8 val. — min. šv. mišios, 9 val. 30 min. pamokslas "Visų blogybių priežastis — nuodėmė", 10 val. 15 min. suma. Pamokslas "Mūsų nuodėmių šaltinis-egoizmas", 19 val. 30 min. pamokslas "Bažnyčios galia žmonėms gelbėti, maldos už tėvynę.

Balandžio 6 d., šeštadienį, 7 val. 30 min. šv. mišios, 8 val. — min. šv. mišios, 9 val. 30 min. pamokslas "Atgaila", 10 val. 15 min. suma. Pamokslas "Krikščioniška laisvė — pasiryžimas nenusidėti", 15 val. — min. visiems išpažintis, 19 val. 30 min. pamokslas "Krikščioniškoji meilė", maldos už tėvynę.

Balandžio 7 d., sekmadienį, 8 val. — min. šv. mišios, 9 val. 30 min. pamokslas "Tikėjimas viso religinio gyvenimo pagrindas",

10 val. 15 min. suma. Pamokslas "Viltis žmogaus gyvenimui". Rekolekcijų užbaigimas.

Rekolekcijos ir visos pamaldos bus mūsų stovyklos bažnytelėje

Stovyklos Kunigai.

Airport, 1946. IV. 2 d.

Kova dėl Indijos

... eina, rėdos, į paskutinę fazę. Šiuo metu ten yra nuvykusi britų kabineto delegacija su plačiais įgaliojimais deryboms vesti dėl nepriklausomybės suteikimo Indijai. Žemiau žiupsnelis žinių iš ilgos varžybų grandinės.

Indija yra arbatos, kavos, ryžių, pipirų, cinamonų ir kitų prieskonių, šilko, gelumbinės vilnos, medvilnės, indigo, aukso ir brangakmenių kraštas. Indijos miškuose auga indijos ažuolų (teko), ebonito ir sandalo medžiai.

Jos džunglėse slankioja liūtai ir tigrai, kurie medžiojami dėl jų kailių drambliai, iš kurių ilėlių gaminami brangūs dirbiniai. Turtingas gražus ir paslantingas yra tas nuostabus Rytų kraštas.

Nenuostabu todėl, kad jau nuo neatmenamų laikų kitos tautos pavydi jo ir nori užvaldyti. Daug čiabuvių rasų yra žinomų rytų nukariautojų ainiui. Aleksandras Didysis buvo Indiją nukariavęs, ir šis kraštas buvo kurį laiką patekęs į graikų įtaką.

Pirmieji europiečiai, palietę savo kojomis Indijos žemę, buvo portugalai. Kristupas Kolumbas 1492 m. iškeliauo ieškoti Indijos, bet vietoje jos atrado Ameriką. Po ketverių metų daugiau pasisekimo turėjo Vasco de Gama atlikęs dvigubą kelią prie Gerosios Vilties iškyšulio ir išlipęs Indijoje. 16 amžiuje portugalai paėmė i savo rankas visą Rytų prekybą ir bandė valdyti Indiją. Kryžiaus karų riterių dvasios vedami buvo vardan Dievo pasiryžę sunaikinti arba atversti į tikrąjį tikėjimą pagoniškas tautas.

Kai olandai atvyko į šį kraštą vien tik kaip pirkliai, jie perėmė i savo rankas visą Indijos prekybą iš portugalų, dar prieš įsteigiant Olandų Rytų Indijos Bendrovę 1602 mt. Tačiau olandai padarė didelę klaidą, pakeldami kainą pipirams, kuriuos jie gabeno iš Indijos ir pardavinėjo Anglijoje nuo 3 iki 8 šilingų už svarą. Sužavėti pasakojimais tų, kurie buvo matę Indiją, keliaudami su Cabotu, Daku, Frobišeriu ir kitais jūrų laivininkystės didvyriais, Londono pirkliai įkūrė savo Rytų Indijos Bendrovę, kuri gavo pirmąją chartą iš Karalienės Elžbietos paskutinę 1600 metų dieną. Tai buvo britų valdžios pirmumo pradžios taškas.

Rytų Indijos Bendrovė įvairiose krašto vietose ikūrė prekybos stotis, vadinamąsias faktorijas-įmones. Tos įmonės tarp kita ko supirkinėjo iš čiabuvių žemės savininkų žemes, pvz., Kalkutoje. Kartais žemę nusinuomavo, kaip, pvz., Madrase. Bombėjus buvo įskaitytas, kaip pasoga Karolio II žmonai, Portugalijos princesei. Karolis perleido tą sritį bendrovei už maža metinį mokeską. Tačiau didelė dalis žemės buvo įgyta sėkmingais karo žygiais.

Ilgainiui britų vyriausybė suėmė Indijoje daug valdžios i savo rankas, nors ir visą laiką veikiama su ir per Rytų Indijos Bendrovę. Jau nuo pat pradžios Anglijos politika

buvo įkurti čiabuvių Indijos kunigaikščių protektoratą, o ne vien tik kolonijinę valdžią arba okupacinį režimą, ir išlaikyti, kiek įmanoma, draugiškus santykius su čiabuviais. Būtinios reformos buvo atliktos iš lėto ir atsargiai.

Dabar jau yra daugiau kaip šimtas metų, kai buvo panaikinta suti (paprėtys deginti gyvas indų našles jų vyrų laidotuvių lauzuose) ir kai buvo užslopinti tukai, organizuotų žmogžudžių ir plėšikų gaujos — pati pikčiausia banditizmo ir plėšikavimo rūšis pakėlėse.

Du stipriausi Europos varžovai dėl britų pirmavimo Indijoje buvo olandai ir prancūzai. Jie abu buvo visiškai nugalėti. Dabar ten olandų kolonijų visai nebėra, o prancūzų bėra tik Indijos žemyne keletas, palyginti nereikšmingų, kolonijų.

Naujųjų laikų Indijos istorija yra pilna karų dėl sienų ir čiabuvių sukilimų. Iš šių pastarųjų nėra baiesnio, kaip indų sukilimas 1857 m., kai Sepojai, kariai čiabuviai, sukilo prieš anglų karininkus, išžudydami daugumą jų, o taip pat ir labai daug anglų moterų ir vaikų. Šio sukilimo viena iš svarbiausių priežasčių buvo naujų šovinių, kurių tuo metu buvo įvesti, tepimas galvijų ir kiaulių taukais, kuriuos liesti indams draudė jų tikyba.

1858 m., kai sukilimas buvo užslopintas, anglų parlamentas galutinai perleido visą valdžią ir Indijos administravimą Karūnai. Generalinis gubernatorius buvo pakeistas Indijos Vicekaraliumi. Rytų Indijos Bendrovė klestėjusi apie du su puse amžiaus, nustojo egzistavusi. Anglijos suverenitas tapo taip pat ir Indijos Imperatoriumi.

Didysis Durbaras (čiabuvių kunigaikščių susirinkimas) Delhio mieste 1877 m. paskelbė karalienę Viktoriją Indijos Imperatore. Šiuo paskelbimu anglai galutinai užantspaudavo Indijos nugalėjimą. Didžiojo karo metu Indijos vyriausybės buveinė buvo perkelta iš Kalkutos į ankstyvesnę sostinę Delhyje.

Amerika užstoja Michailovicin

Londonas, IV. 3. JAV vyriausybė pasiuntė notą Jugoslavijos vyriausybei dėl gen. Michailovičiaus apkaltinimo. Notoje tarp kita ko sakoma, kad JAV rysių karininkai gen. Michailovičiaus štabe buvo globojami, daugeliui amerikiečių karių tuo metu buvo išgelbėta gyvybė ir buvę jiems padedama pereiti fronto linijas ir prisijungti prie savųjų dalių.

Egzaminu klausimu

Pedagogas Jonas Mašiotas Regensburgo "Ziniose" (Nr. 51) kritikuoja gimnazijų direktorių suvažiavimo deklaraciją. Pagal deklaracijos pirmąjį punktą mūsų mokyklės įpareigojamos ugdyti jaunimo socialinį ir visuomeninį būdą pagal krikščioniškus ir tautinius idealus. Apie demokratiškus idealus nė žodžių neužsiminta. Net tos teisės, kurios mokinių tėvams buvo suteiktos Lietuvos jaunosios demokratinės respublikos, taisyklėse nėra gražintos. Toliau jis paneigė egzaminų reikalingumą. Per egzaminus mokiniai nustoja sveikatos, svorio, apetito ir del nervingumo bent 50% įgytų žinių.

Prof. Kolupailos paskaita

Š. m. balandžio mėn. 4 d. 17 val. 30 min. Memmingeno Aerodromo teatro salėje įvyks prof. Kolupailos paskaita.